

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29.01.2010
Sayı: 286
CHP

10/594

Prof. Dr. Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın sorumluluğu altında olan 14 özel çevre koruma bölgesinin ve bölgede yaşayan yurttaşların sorunlarının araştırılabilmesi için TBMM içtüzüğünün 104. ve 105. maddeleri ve Anayasa'nın 98. maddesi gereğince bir meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1. NEVİNGAYE ERBATUR - ADANA
2. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
3. ZEKERİYA AKINCI - ANKARA
4. ÇETİN SOYSAL - İSTANBUL
5. ORHAN ZİYA DİREN - TOKAT
6. MEHMET SEVİGEN - İSTANBUL
7. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
8. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
9. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
10. ATİLA EMEK - ANTALYA
11. HULUSİ GÜVEL - ADANA
12. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
13. ERGÜN AYDOĞAN - BALIKESİR
14. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
15. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
16. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
17. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
18. İSA GÖK - MERSİN
19. CÂNÂN ARİTMAN - İZMİR
20. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
21. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
22. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA

Prof. Dr. Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

GEREKÇE:

1976 tarihinde Barcelona'da imzalanan "Akdeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi" ne dayalı olarak, 12.06.1988 tarih ve 88-13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince Başbakanlığa bağlı Özel Çevre Koruma Bölgesi Başkanlığı geçici olarak ihdas edilmiştir. Söz konusu protokole ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9. maddesinde yer alan "Bakanlar Kurulu, ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik öneme haiz olan, çevre kirlenme ve bozulmalarına duyarlı alanların, doğal güzelliklerinin gelecek nesillere ulaşmasını emniyet altına almak üzere, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plan ve projelerin hangi Bakanlıkça yürütüleceğini belirlemeye haizdir" hükmü gereğince; 13.11.1989 tarih 20341 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kurulmuştur.

Bu kararnamede Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan edilecek alanlarda "Bölgelerin sahip olduğu çevre değerlerinin korunması, mevcut çevre sorunlarının giderilmesi için tüm tedbirleri almak, bu alanların koruma kullanma esaslarını belirlemek, her ölçekteki imar planlarını yapmak ve re'sen onaylamak yetki ve görevi" Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığına verilmiştir.

383 sayılı KHK ile kurulan Başbakanlık Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, 444 sayılı KHK ile 21.08.1991 tarihinde kurulan Çevre Bakanlığına bağlanmıştır.

Prof. Dr. Gaye ERBATUR

Adana Milletvekili

Kurum, 1.5.2003 tarih ve 4856 sayılı Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıkları'nın birleşmesi üzerine Çevre ve Orman Bakanlığına bağlanmıştır. Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, kamu tüzel kişiliğine haiz özel bütçeli bir kamu kuruluşu olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Kurumun sorumluluğu altında Belek, Foça, Datça – Bozburun, Fethiye – Göcek, Gökova, Göksu Deltası, Gölbaşı, Ihlara, Kaş – Kekova, Köyceğiz – Dalyan, Pamukkale, Patara, Tuz gölü ve Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgeleri yer almaktadır.

Ancak bölgelere yönelik sorunlar yirmi yılı aşkın bir süredir halen çözüme kavuşturulabilmiş değildir. Ayrıca yukarıda değinilen ve kurumun temel vazifelerinden olan imar planlarının da henüz tamamlanamamış olması bölge vatandaşlarını büyük sıkıntıya sokmakta, vatandaşların mülkiyet haklarını kullanmalarını engellemektedir. İmar planlarının tamamlanamaması yöre halkını, vatandaşları mağdur etmektedir. Ortada bir plan olmadığı için özellikle yoğun turizm alanı olan bölgelerde vatandaşlar mülkiyet haklarını kullanamamaktadır. Marmaris Datça Yarımadası'nda bulunan pek çok belde ve köyün nazım ve uygulama imar planı hâlen tamamlanamadığı için, bu yerlerde yaşayan vatandaşlar büyük mağduriyet içindedir. Ülkemizin diğer köylerinde köy yerleşik alanları ve gelişme alanları içinde yeri olan köy sakinleri, İmar Yasası'nın 27'nci maddesinde belirtilen ve ruhsat alma zorunluluğu olmayan köy evi ile tarımsal amaçlı yapılarını rahatlıkla yapabilirken özel çevre koruma bölgesinde ikamet eden köylülere inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izni alma zorunluluğu getirilmiştir. Köylü, kendi tarlasında ekim-dikim yapamaz hâle gelmiştir.

Prof. Dr. Gaye ERBATUR

Adana Milletvekili

Ayrıca koruma bölgelerine dahil olan kimi kıyı yerlerinde denetimsiz işletilen balık çiftlikleri doğaya, flora ve faunaya büyük zarar vermektedir.

Özel Çevre Koruma Kurumu ile ilgili bir diğer önemli sorun, koruma bölgelerinin Türkiye yüzölçümüne oranla azlığıdır. Ülkemizde varolan doğal güzellikler ve korunması gereken flora ve fauna kapsamı çok geniştir. Dolayısıyla kurumun yetki alanı artırılmalıdır. Örneğin Adana'da bulunan lagünlerin korunması için kurum bünyesine alınması sağlanmalıdır.

Yukarıda değinilen sebeplerden ötürü, özel çevre koruma bölgelerine dair sorunların araştırılabileceği, yöre halkının sıkıntılarının dinlenebileceği ve uzmanlar eşliğinde çözüm önerilerinin tartışılabileceği bir Meclis araştırmasının açılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.